

XXXIII TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Ml3 ,19-20a)
Lugemine prohvet Malaakia raamatust:

Vaata, tuleb päev, mis on nagu lõõmav ahi, ja kõik ülbed ja ülekohtutegijad süttivad nagu kõrred. Ja see päev, mis tuleb, põletab nad ära, ütleb vägede Issand. Ja neist ei jää järele ei juurt ega oksa. Aga teile, kes te mu nime kardate, koidab õigluse päike.
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps98 ,5-6 7-8 9 R: 9)
R: Issand mõistab õiglast kohut rahvaste üle.

Mängige Issandale kannelt,
mängige kannelt ja laulge valju häälega.
Pasunate ja sarve häälega
hõisake Issanda ees, kes on Kuningas.
R:

Kohisegu meri ja kõik, mis seda täidab,
maailm, ja kõik, kes seal elavad.
Jõed plaksutagu käsi,
mäed hõisaku ühel häälel.
R:

Issanda ees, sest tema on tulnud,
tulnud kohut mõistma maailma üle.
Tema mõistab õiglast kohut ilmamaa üle,
õiget kohut rahvaste üle.
R:

(Teine lugemine 2Te3 ,7-12)
Lugemine püha apostel Pauluse teisest kirjast tessalooniklastele:

Vennad, te teate ju, milles peaksite meist eeskuju võtma, sest me ei ole elanud teie juures laiska elu, ega ole kellegi juures muiduleiba söönud, vaid me oleme rasket vaeva näinud ja tööd teinud nii päeval kui öösel, et mitte kellelegi teie seast koormaks olla. Ometi mitte sellepärast, et meil poleks selleks õigust, vaid selleks, et anda teile head eeskuju. Sest ka siis, kui me olime teie juures, panime teile südamele selle käsu: kes ei taha tööd teha, see ärgu ka söögu. Aga nüüd me oleme kuulnud, et mõned teie seast logelevad ega tööta, vaid raiskavad aega tühistele asjadele. Neid käsime ja manitseme Issandas Jeesuses Kristuses, et nad oleksid rahul oma tööga ja sööksid omaenese leiba.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 21,28)

Halleluuja. Vaadake ja tõstke oma silmad,
sest teie lunastus on tulemas. Halleluuja.

(Evangeelium Lk21 ,5-19)
Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Kui Jeesus kuulis inimesi uhkustavat selle üle, et nende tempel on kaunite kivide ja kingitustega ehitud, siis ta ütles: "Päevad tulevad, mil sellest kõigest, mida te näete, ei jää kivi kivi peale. Kõik saab maatasa tehtud!" Aga nemad küsisid temalt: "Õpetaja, millal see sünnib, ja millisest märgist me ära tunneme, et see on algamas?" Jeesus vastas: "Vaadake ette, et teid keegi eksiteele ei ahvatleks, sest paljud tulevad ja ütlevad minu nimel: "See olen mina" või "Aeg on käes". Ärge käige nende järel, ja kui te kuulete sõdadest ja mässudest, siis ärge olge hirmul - kõik see peab sündima enne, kuid lõpp ei ole veel käes."

Siis ta ütles neile: "Rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu. Mitmel pool on suuri maavärisemisi ning mõnel pool jälle näljahäda ja katk. Sünnib veel hirksamaidki asju, ja taeval on näha suuri tunnustähti. Aga enne kõike panevad nad oma käed teie külge ja kiusavad teid taga, mõistavad teid süüdi sünagogides ja kohtutes ning heidavad teid vanglatesse. Ja teid veetakse kuningate ja maavalitsete ette minu nime pärast. Siis on teil võimalus tunnistada. Jätke meelde, et te enneaegu ei muretseks, mida enda kaitseks kosta, sest mina ise annan teile sõnad ja tarkuse, nii et keegi teie vastastest ei saa teile vastu seista ja end võitjaks tunnistada. Aga teie vanemad ja vennad, sugulased ja sõbrad reedavad teid, ja lasevad mõned teie seast surmata. Ning teid kõiki põlatakse minu nime pärast. Kuid juuksekarvigi teie peast ei saa hukka! Pidage vastu, ja te võidate enestele oma hinged." See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, vana rahvajutt räägib, kuidas ühel talveõhtul istus mustlasperekonna pea laagri keskel lõkke ääres ja unistas: "Tuleb kevad, siis varastame märhobuse, mära toob varsa ilmale..." - "Aga mina," ütles seni vaikselt isa juttu kuulanud väike poeg äkki innukalt, "mina hakkan varsa seljas ratsutama..." "Ah, sa väike paharet," käratas isa vihaselt, "või sina tahad varsa selgroo ära murda!" Ja vaene mustlaspoiss sai sel õhtul oma isalt korraliku keretäie. Kuigi... kevad polnud veel käes, märhobune oli varastamata ja varss ilmale toomata...

Kas niisugune profülaktiline kasvatus, kus juba mõtte eest karistatakse, on mõistlik, seda võite ise otsustada. Laste puhul võib sellel ehk vahel isegi positiivne mõju olla, kuid enamasti on üpris küsitav end mingi tundmatu tulevase sündmuse vastu kindlustada, mis väga suure tõenäosusega hoopis teisiti kätte jõuab kui me iganes aimata oskame. Sellepärast ei tasugi endalt hingerahu võtta kõikvõimalike maailmalõpustsenariumide heietamisega, või kurnata end pidevate hirmumõtetega poliitiliste kataklüsmide pärast, küsides, kuhu see maailm on minemas. Keskenduda tuleb kõigele sellele, mis on meie vastutada. Mingi salateadus siin ei aita - Issanda päev tuleb nagu varas öösel... Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, ehk lubate mulle ühe lühikese loo musta huumori klassikast. Mida tuleb teha, kui meile teatatakse, et kusagil läheduses on lõhkenud aatompomm? Siis tuleb võtta valge lina ümber ja hakata vaikselt, hästi vaikselt ja tasakesi surnuaia poole minema. Aga miks siis vaikselt ja tasakesi? Selleks, et mitte paanikat tekitada...

Aatomiajastul on oma must huumor, kuid nali ei sünni tühjale kohale. Iga tunde taga võib näha inimese jaoks mingit sügavamalt mõtet või vajadust. Huumor on muuhulgas ka selleks, et lasta ohtudel vähem hirmuäratavana paista. Kui meil on hirm, siis tähendab see: jookse minema, põgene ohu eest. Kui me oleme vihased, siis tähendab see: aja vaenlane põgenema, võida teda võitluses. Kui oleme järelemõtlikud, siis otsime vahendeid, kuidas mingit probleemi lahendada. Kui me kahtleme, siis me otsime alternatiivseid lahendusi - vahel saab mõnd sõlme harutamise asemel lihtsalt läbi lõigata.

Kuid selles elus on ka olukordi, kus mingi inimlik tundmus ega püüdlus ei aita. Inimene ei suuda kõiki probleeme lahendada - siis jääb vaid meeletehete ja kurbus. Meile, usklikele inimestele, tähendab see, et kui inimlikest pingutustest enam ei piisa, jõuame äratundmiseni, kui täielikult me oleme Jumala armust sõltuvad. Selles usus saab meeletehetest ja kurbusest rahu ja leppimine. Sest kõik inimesed peavad kannatama ja surevad kunagi. Selles pole midagi ebaloomulikku, ükskõik kas see sünnib maailmalõpu tulevärgis või täiesti tavaliselt, haigeveodis.

Miks räägib aga Jeesus tänases evangeeliumis maailmalõpust nii üksikasjalikult? Probleem on selles, et tegelikult Jeesus ei räägigi maailmalõpust, inimene lihtsalt näeb vahel seda, mida ta näha tahab või kardab. Jeesus ütleb ju selge sõnaga: "Päevad tulevad, mil sellest kõigest, mida te näete" - see tähendab Jeruusalemma templist - "ei jää kivi kivi peale. Kõik saab maatasa tehtud!" On teada, et see tempel hävitati Titus Flavius Vespasianuse poolt aastal 70 meie ajaarvamise järgi, nii et kõik need märgid, millest on evangeeliumis juttu, kehtivad ainult selle sündmuse ja ajastu kohta.

Samas ei pane see muidugi imestama, et inimesed on hakanud andma neile sõnadele laiemat tähendust, sest need võiksid vabalt rääkida ka maailmalõpust. Paraku pole ju ajaloos olnud ilmselt ühtki perioodi, kus kristlased poleks pidanud kuulma sõdadest ja ülestõusudest, maavärisemistest, epideemiastest ja näljahädadest - ning kuulevad ka edaspidi, kuni aegade lõpuni. Igal sajandil on inimesed kartnud, et maailmalõpp jõuab kätte just nende eluajal.

Kuid sellestki võib aru saada. Juba ainuüksi meie ajastu inimeste maailmatundmine laseb ette kujutada tervet hulka mingil määral tõenäolisi maailmalõpustenaariume: mitte ainult aatomisõda või tuumaõnnetus, vaid ka maailma uppumine polaarjää sulamisel kliima soojenemise tagajärjel, niisamuti uue jääaja tulek, nagu neid varemgi on olnud, supervulkaanipurse või suure asteroidi tabamus, metaanhüdraadilademete sulamine ookeanisügavuses, millest eralduv metaan pinnale tõustes õhu mürgitab, maa magnetvälja nõrgenemine, päikese kuumenemine, hüpernoova plahvatus kusagil meie päikesesüsteemile liiga lähedal - ja kindlasti veel palju muudki, mis kõik üsna tõenäoliselt juhtuda võib. Seda kõike ei suuda me oma väikeses eluruumis ära hoida - inimese soovist, tahtmisest või tegutsemisest ei olene siin midagi.

Nii peamegi meie, väikesed inimesed, õppima rahu leidma ka siis, kui seisame lahenduseta probleemide ees, olgu siis isiklikus elus või globaalsel tasandil.

Sealt, kus meie inimliku mõistusega enam edasi ei pääse, sealt algab Jumala vastutus, milles meie elujõulisus sõltub võimest surmale julgelt silma vaadata. Me ei tohi klammerduda millessegi, mida me niikuinii kinni hoida ei suuda, vaid peame olema rahul sellega, mis Jumal meile osaks annab. Aamen.